

“ঐগী পুঞ্জি ৰৱিৰি
ঐনা বিধা নৎসমত্বে
ওঁথৈ যা গুণা লৈয়ো।” – কাংজমে পদ্মবুদে

হুইয়েন

‘তুমিমা লৈগনু ৱাৰী শানো য়ান্না চাশিল্লু, খুনা ফনবা’

— এল চিত্ৰ

লায়েংগুন্দা পুথংক্ৰীও নুখিলদা
সিনা অৱৈহা ৱাৰী ওঁহৰবা
ঐ যান্না চিনবা

খোন্ধৰবা মানৰি কৰিনো অমা
তৌফম খণ্ডখিডে ঐখোয়
লৈখিডে পাউম্ অমত্ৰ
হায়জৰি পুন্সুত্ৰ
মাৰু পুন্সি যৌগৎপীয়ু
পুন্সমক থিস্তি ওহ।
নজনা হায়ৰগী কনাদা
অদুগা কৰিগী হায়দেক্ৰমদ্রিবা ঐগুণেদা
খণ্ডা খণ্ডনা নশাগী অনাবা
নজনা খনৰিবা ঐনা ৱাগনি
শোয়ানা লাক্কনি নঙবু উনবা
নংত্রগা লাক্কু লাক্কৈইদবদা
নজনা পুন্সমক ৱাৰৈব্রবৰা?

চল্ৰাম খোঙচৎ

— ডা. অকেইজম হৈআহল

নীৰিশিঞ্জি গুঁসিসু নুখিৎগো
মণিপূৰ্ণী পুৰাৰিগী লমায়দা
সনাগী ময়েক্ৰ ইন্সনা লৈব্ৰবা
ওগষ্ট ২৭, ১৯৩৫ ইং
মহৈৰোয়ল খুন্সাইনা হৈৱক্ৰুনা
মতামদুগী লৈজকপু শীংনুনা

চংখিবা চল্ৰাম খোঙচৎগো;

মীয়ানাচাৰিগী খোশিলনা মৰম ওঁই
খুৎশেমদী চাক তাওবা খোন্ধৰবা
মহৈ মশীন তৰুবু কুওঁইনৰম
পূকচাক লাগ্গুদা মাৰ্জিলনা থা
মহৈৰোয়লক্ৰী অথোইবা লময়ানবা
চাউল, প্ৰমোদিনি, নিলমনি, নবক্ৰুমাৰ
নখোয়ৰু মত্ৰ কৰ্ণা কাউসিগে?

ফিল্ৰফম ওঁহৰবা নখোয়গী ৱাখৰোজন
ফুদোকখিবা নথোঁনা নৰিংক্ৰেজি
শীংখাবত্ৰা ৱাৎত্ৰনা লৈহৈৰগনি
নুমিং, থা, থৰাননা লৈৱিমৈখ
নখোয়না শিঙখিবা শেংল ঙ্গেখংগী
লমন তোনশিন্দুনা অসম লৈহৈৰনি
হৈৱক কৰিক্ৰিবা তুংগী মীৰোলশিংনা;
নখোয়না লমজিৎ লমতাক্ৰীৱৰা লঙ্গীদুদা
হৈনা খোঙথাং ক্ৰুইঞ্জৰক্ৰে
পাঙবদা নাচা ননাও ঐখোয়না
অচুৰ্গীদমক লেগা গুন্স ওঁইজগে
অকি তুঞ্জু মচৎ মা ৱাওদনা
কংখোকাপা ভমজগে থৰায় মঙা
ইমা লৈবাক ইৱমদম মণিপূৰ্ণীগদমত্ৰ।

ৰাখল

— শ্ৰীকাংজম নন্দকুমাৰ
মপোক অসিদা

খেংনুনা উৰে গুঁসিদি
পুঁসি হিন্দে তাফম সিদা
পুন্স চাভমিগুনা
নহাক ঐহাক
মত্ৰে মানা পুৰকপা
ঈছেল অসিদা তাওথৰিক্ৰিবা
হৈৱাং লৈৱাং ক্ৰাবু
লিডমমিৱৰুনা।
কস্যাদা ন্ত্ৰে
কস্যাদা লাশ্ৰবনো
নুংশিনা, নুংশিবা শাৱদুনা
মাত্ৰেবা ৰাখলনা
ইতিফম হীংইদনা অসম
মচৎ, মচৎ চিংখাইনি।
ধৰ্মনা ঐখোয় মশেল
অমগা অমগা খাঙিলে
তাই, য়েংহৈবদা
ক্যা গুন্স-শ্ৰুগুনা।

থাউদনা গুঁসিদি লাগনৱে

— গাইত্ৰি শৱাংজেম
ৱাৰিনি ঐখোয় অনীগী
থাউদনা শৈহেী ওঁই,
চানবা মপুং ওঁই,

পুন্সিদা খৰ্জবদা থাউদনা
মিকুপ অদুনা খেংনখিবা
থাউদনা অয়ুক অমদা লাকৰি,
চল্ৰাৰি নুংশিবগী পাউৰোং,
খণ্ডখি ঐনা শাগংখি মঙলনা ।
খৰ্জবদা মিকুপ অমদা
ওঁইনখি ঐহাকী ইয়াল
মিকুপুৱা ঐহাক মায়খীখি
ইপাউসু হংলেদে মপাউসু ওঁইক্ৰে
থাউদনা গুঁসিদি লাগনৱে ।

ওগষ্ট থা

— এম নিলকুমাৰ

গুন্সায়ৰবা নুমিংকী মঙলনা
নোংলিক্ৰী ইপামাদা যৈবদা
খোন্ধৰবনি
‘চুমাংগী মত্ৰ তৰেং’
চাফক্ৰিসিৱা? ওগষ্ট থাগী থাবুমাং
নংত্ৰেনে ওগষ্ট ত্ৰাহমদেই
অখোঁবশিঙী নীংশিংবা
ওগষ্ট ত্ৰাহমত্ৰ - নিংত্ৰনি হায়নবা
ওগষ্ট কুমাৰেং - চেঙ পীয়ু চাক লামই
পাউম্দি নোংমৈ গুঁলিগী দু-দু
মাৰবা খোঙচৎনি মাৰবা খোঙাউনি

অতিয়া ফাওবা মগমুওঁই-জৈৱনবা লৈচিলসু
তুপ্পক তুপ্পক অকি তুজ্ববগুত্ৰ
অমগা অমগা পুনশিল্লি
শংলেদা ফিঞ্জোৱাৰিবা
শৰবাৰাবদা চিংখাং পৰেং, লৌকৰ লক্ষ্মাং
চিং-পাং-তুৱেল

যাওদে মখোয়গী শৰুক।
সহৰগী ৱাৰিনি যৌনাগী পৰিচনি
নুমিং তবা নাইব্ৰবা বৃটিশ সাসন মায় ওম্খিবা
খোংহৈৰবা ক্যা নৌহৈননা মে ইক্ৰিৱা?

ইমা মণিপূৰ

— ৱাৰেণ লাইময়ম

হে ইমা মণিপূৰ
নত্ৰস্তা চাকৰিকথিবনি
নুশিৰিবা ঐগী ইৱমদম
ইমা নহাক্ৰীদমক কৰিগুন্স অমা ত্ৰেঁৱমদনা
লৌহীবা তৰবৰা খৰ্জবদা
থংসোয়েসে মীপাইবনা লৈজমদৰে
নুশিৰিবা ইমা মণিপূৰ
য়েংদুনা লেবা তৰবৰা
মীগী মচৎ চাৰবগী
ইমাংদা ইমা নহাকু
মত্ৰুনা ক্যা খোন্ধৰ কক্ৰংলগা য়েৱৰবসু
অসুমক য়েংলগা লেনবা তৰবৰা
হন্দক্ৰী মপোক অসি
নীংমবিহেদে কমেতে পোকপী ইমা-ও।

মীওংপী-মীনুংখাং

— সোমাম ৱহুঘনি

মীওংপী নজনা লাকপদা
থোং সোৱৰদুনা খাঙলে
কনা চহ্ৰেদে খণ্ডলমত্ৰ
হন্দক্ৰী মপোক অসি
নাকদৰনী খোংচিৰক্ৰী নজনা।
নুমিং ত্ৰামাৱিনি খাঙলবসু
লৈকায় মীৱাদি অদুম মতাই
কনাসু হৰাওনা কৈনিংদে মাৰু
মনাত্ৰগী নাকোয়ননা চংনে মঙেল্পী।

নঙগা শক খণ্ডৱকী মীকুপু
তোঙাৰা থপ্লীৱে মীয়াগা মাৰু
নত্ৰ কৰসু শকলোন পুৰিণো
মালেমনা কৰিগী লাকপদো?
নজনা ওংপসে ওক্ৰিৱৰা
কয়াম ৱাংলিবা পুৰিণো
মামেসে লানগেই চৰবদা নজনা
ইৱমদসিদা যৌৱিত্তব্ৰা খৰ্জমী।

নন্দদি নিংগুইদনা অসম
চিৎসু অদমসু হেজ যৌৱিত্তই
সহৰে খৰ্জু মীপাইনে
লৈকায় মথং মথং যৌৱিত্তই।
শাগে নাটে লাঙ্গৰক
ঘুংখোঙ পৰেং লানলক্ৰুনা
নাক-য়েত্ৰ খুন্সাবদা
ইয়ুৱদি ৰাওঁৱদা শোনজৈ।
মীহন কাঙনা চোনা খাঙলিওঁ
মথি ফেংলেৱে ইয়ুংমজ্জা
শোনজৈ ইয়ুঞ্জ তুমিন তুমিন
ঐত্ৰদি শোকপীগুৰু মীওংপী।

লাইচৎ ৱাইচি খৰ কুইনা শীজিমাখিদৌৱি। লাইচৎ লায়না অসিসু খৰ কুইনা লৈখিদৌৱি।
অখঙ অহৈনা তাকপীৱনি। ঐখোয় হৌজিক লাইচৎসি হৈনৰে, মৰূপ ওঁইৱে। মায়উপ (মাষ্) উগ্ৰদা নিংসা ফুল্লি হৈনৰে হায়ৱৰা ইমা অশোনৰী উগ্ৰদা হৈনৰে। লাইচৎকী গাঙা নত্তবদা থবক ইনবাং ইংজোল শম্ভল, লৈপাক শুবদা মায়উপ উগ্ৰসিনা লোক থুংদে। অকে-অমৌ পামজবা নুগী ওঁইবিশিৎসু, মচ-মমেন মায়শঙ কয়া শীজিমাখিবসু য়াৱে মাইকৈ অমরোমনা মায়উপ (মাষ্) উগ্ৰ ফনবু ফৰে। মসিনা ঐখোয় য়াৱত্ৰা? মিডিয়াগী খন্-নৈনবা তায়ৱগদি য়ানিংদি। খন্-নৈনবাসিসু হৌজিক মাইগন হেংলি। হেংদবা য়াদে মখোয়দি মীয়ামদা মায় মিৎ পাঙগুৰনি। গ্ৰহ অমনা মালেম পুথিৰীদা নকশিল্লকপগুম, ডোট হায়বা গ্ৰহ অমা ঐখোয়দা নকশিল্লক্ৰি। গ্ৰহ অমনা মালেম পুথিৰীদা খেংলগদি মালেম অসি শোক্ৰদৌৱিবনি। মসিগীদমক খিজি হুমজিল্লিবা সাইটিষ্ট্ৰিশিংনা ৱাখি, গুৰুকথোৰবা হেংনবগী পাউ য়ান্না তাৰি। মিকুপ খুঁদি নোংথক্ত পাক চাউৱবা অতিয়াদা মখোয়গী পুন্সি ৱাখল মিৎয়েং পুন্সমক থলুগা লৈৱি। সাইটিষ্ট্ৰিশিংনা নোংথক্ত ৱাখল তৌবগুম ইলেক্সন কামিসনগী ৱাখলসি ডোটতা মিৎয়েং য়েংলগা লৈ। ডোট নকশিল্লক্ৰে হায়ৱৰাননা ইলেক্সন কামিসন অমদি মৰী লৈনবা পুন্সমক নোংথক্ত সাইটিষ্ট্ৰিশিংদগী হেমা মথৌ চিনবা হেংগনবৱক্ৰি। মীপুম খুঁদিংক হৌজিক ডোটকী গ্ৰহনা নকশিল্লকপসিদা মমাংগী লাইচৎসি খৰা খৰা নাথৈৱকপা উৰি। মতং অসিদনি মিডিয়াগী খন্-নৈনবসু ডোটলোমনা মায় ওঁনশিল্লক্ৰই হায়জৱিবসি। কৱিসু কায়েদে মতং মতাংগী খন্-নৈনবনি। ৱেৱাৱনা নোং নুংশিৎকী ফিতম তাকগুণ্হনি।

অমজা খেংনত্ৰিবা মওদা হন্দক নহাৱোল খৰনা জেনেৱেল ইলেক্সন অসিদা অনৌবা পাৱা অমা ওঁইনা পেশা তিৎদনা ডোট লেগা মীয়ামগী মীহৎ ওঁইবা হায়বা খোঙজং অমা চপ্তশিল্লকপসিদি থাগংনিংডি। ডেটৱেন পোলাটিচিয়ান খৰনসু গুঞ্জিওঁদা মখোয়না ডোট লেগদা তৌনৱকপা, মতম অমগী মচৎকা খেমেৱে হায়না গাঙবসু তাৰ্জাৰি। অহেংবদি য়ান্না লৈৱগনি। হন্দক অহেংবা খৰা লাঞ্চবগীদমক ডোটতা শেল তিৎদনবা, শেলনা মীগী ডোট লেবা য়োনাবা তৌদনবা ৱাখল অমদা চোংখোক্ৰিবা চাংয়েং অসি ফেজ। ঐখোয় স্বাইগী কেবল নেটাৰকৰ্শিংতা থোক্ৰীৱক্ৰুনা মীয়ামদা খঙহনবা হৌৱক্ৰে। লম্বীদা পেশা তাৱহুদা খুল্লোইদবা মীদি যাওঁদি। পুৰুচেলে শেংবা মীদি মৱগাই পেশা তিৎখৈ চেফোঙদা পেশা খুল্লে, মপুনা মৱম চাবা ৱাৱোল হায়বৱগা লৌৱীৱবা য়াগনি হায়না ফেঙলোকপা মীসু লৈখি। মীওঁই খৰখকী ৱানি। ডোটতা পেশা পীবা লৌবা কনা অমত্ৰা উৱেই। য়াইখংগী পেশা মুনবদা মচানা লম্বী থংলগা পেশা নীবা মমাৰা শেঙাউ পায়ৱগা মচানা পেশা মুনবা য়েংবা মমাঃ সূত্ৰা লৈ। অঙাৎ খঙজবা নেঙে, পেশাগী কাৰবা হেমা খঙলিবদি মমাঃনি। মচানা পেশা নিৰুৱগা মমাঃ পীশিল্লিবনি। ঐখোয় উনৱিবা গাঙতনি।

ইয়ুং অমদা মী কয়া লৈ হায়না খঙদেওঁনা চেঙগী শকখঙুচে পায়হলগা চেঙ য়েনবগুম, পেশা য়েনবা হৈবা খেংমী লাম্বী ডোট লেগা মীওঁই খুঁদিংগী লৈ। মসি মীচম অমদা হেজা হৈৱেই। হীৱমসিদা হৈথোই শিংথোইবা মী লৈ। পেশা পীবা য়াবা য়াদবা মীসু মখোয়না খঙলি। অসিগুন্স মীওঁইসি ডোট কাৱক্ৰুবা মীওঁইশিঙী তুংগী চেং চিনি য়েনবদসু মখোয়না ওঁইগিল্লি। ফজত্ৰ লাইচৎ অমা মমাঃদগী লৈৱৰুৱনিনা ডোট লেগকপা ডোটমীয়া মীয়ামগা খঙনহনবগী ফজত্ৰবা ভ্ৰামগী স্মোট খৌৱাৱা অসমসু ফপ্ৰে। ইচম চ্চা মীয়ামগী মতেঙ পাংলম্বদগী ডোট ওঁইনা লৈগ্ৰেগদা হায়না খনবা মীওঁইসু ৱাঃগুৱা য়াই। মসি লাইচৎ অদুনা পীৱকপা যৌনা অমনি। লাইচৎসিনা মী কয়া অমগী থৰায় লৌত্ৰবসু মীওঁই খৰদদি কাৰবা পীৱি হায়বসি চুমগনি।

ডোট ময়াদা কেদ্দিংখিঙা গাঙবসি তাবদা য়ান্না নুংগুই। ৱেডিংগী নুখিৰীগী ড্ৰামা তাবগুশনি। ডোটকী ড্ৰামগী পোংচুচিসি-লম্বী-খোং, মৈ-ঈশিং, হাৰ (ইয়ুৱিৱা), থবক ফংবা লৈহৈবদা, লাইচংবা কোকেহনবা, হিংবগী পোংগন, চেঙ চাক য়েনবা, শাৰ-খোংনবা, পেনসন পীবা, গুংখিগী ৱাখোক, সডেভ পে. অসিনচিংবসিনা মৰুওঁইবনি। ডোটকী মৱদা মিডিয়াদা খন্ নৈনবা তাবদা লৈপাকসিগী ফিতম মওং লোয়না উৰগা খঙলগা গাঙবসি কয়া খেংনদে। মণিপূৰ্ণী ভমংখৈ, লম্বীং

ৱাগ দৰবাৰী-১১০

পাউখুম ওঁইনা ৰুগ্ৰন বাবুনা মমিৎসু খৎতে অমদি নঙদি কমদৌৱি হায়নসু হংদে। মহাক্ৰা মকোক খক নোয়ুদুনা খঙহনবা পাশ্চী মদুদি নঙ অদুম ফাগি তৌ, ঐদি তৌৱেই, মৱমদি ঐ মখা শাৰি। মহাক্ৰা অমুবা সনগ্ৰাস অমা ক্ৰী, গুৰুমা দা ৱেশমি ৰুমাল অমা য়েংলি, য়ান্না তপ্ৰা লাঞ্চগা ডেক লাউনা ফমথখি। ওঁইহাক তুমিমা লৈৱগী।

শাফবা নহা অমনা মশা অদু ফন্দেক্ৰম মশা ফৈ হায়না উংলম্বী। খুনিংগী মথক্ত উচি মায়া তোখোইবা মসলশিং অদু উৰকই। মদুৰু য়ান্না নুংশিনা তোয়না য়েংদুনা ৰুগ্ৰন বাবুগী মনাভা লাঙ্কুনা ফমথৱকই। নুপা অদুনা অমুক হুয়া মমিং খৰ্জবদা ৰুগ্ৰন বাবুগী লেংবানদা নাঙ্কদুনা হায়ৱকই, “কমদৌৱিগে ৰুগ্ৰন বাবু! ওঁসিদি ৱাখল নুংগুইহতা মাঙ্কি।”

শিৱপালগাঙা পাইৱেী অমা মমিং য়ান্না চংলি, মদুদি ‘নুংশিবদা গাঙজবা মীওঁইশিঙী ওঁইনা মমিং অহম লৈ : নিংখৌ, বাবু অমদি শাফবা।’ মদুগী মতুংইদদি ৰুগ্ৰন বাবুগী ওঁইনসু পাইৱেী অসি য়েংনুৱগদি মহাক্ৰী লৈজৱিবা ইমেজ অদু খৰা খজিক শোক্ৰকপা য়াই। অদু শিৱপালগাঙা মসিসু মমিং চংতবা নেঙে মদুদি অকনবা ৰা হায়নবগীদমক মহাক্ৰা গাক্ৰীগী মায়কৈদী সৱৱৱ পটেলবু অয়াবা পীৱগী মতৌগুম ৰুগ্ৰন বাবুনসু শাফবা নুপামচা অদুনা অয়াবা পীৱগী। মৱম অদুনা মখোয় অনীগী ৱাৰী-ৱাতাই অসি “অফাওবা মহাপুৰুষাংনি ৱাৰী শাৰাবগুন্স।” মতিক মগুন য়ান্না লৈ।

ৰুগ্ৰন বাবুনা মহাক্ৰী মৰূপ অদুগী গাঙলি-শঙ্কিবা খোন্দা অদুনা থোইনা লুন্স লৌৱমদে। মহাক্ৰা অদুমক তুমিমা ফমদুনা লৈৱগী। কোলেজগী নুপামচা অমনা হায়, “ওংজা, ঐখোয়ৱু কৰি তৌগদনো হায়বগী মতাংদা ৱাফম অমত্ৰ হায়বিদি। ৱামাথিননা মীখলগীদমক থৰায় যাওনা হেংনৱিৱদু সনিচৱগী ওঁইনদি কা হেমা থৰায় যাওনা হেংনবা উদ্দি।”

ৰুগ্ৰন বাবুনা মীৱোনৰী নুপী অমগী খোঙলগুন্স হায়, “হৌজিক নিংথম থা অমদি কালেদ থাগী ৰা অমত্ৰ লৈতে। মীখলগী ৱিজন্ত হৌজিক-হৌজিক লাউখোকবিবতা গুইৱি। সনিচৱনা মীখল কবপনি।”

ৱাফম অদু তাবদা শাফবা নুপামচা অমদি কোলেজগী নুপামচাশিং অদু গ্যান মেন তাখিডে। মায়ৎক মৱিদগী মতৌ কৱন্স কাপ্তিবনো হায়বা ৱাঃতনা পীক থনয়ে। সনিচৱনা ডোট কৱম হায়না কাপ্তিবনো?

মমিং খংলদুনা ৰুগ্ৰন বাবুগী মমাঃবা অদুনা হায়, “শাফবা নুপামচা নঙ হায়য়দনা সনিচৱনা মতৌ কৱন্স ডোট কাপ্তিবনো হায়ববু?”

ৰুগ্ৰন বাবুনা চোকথৰবা খোঙলগা লোয়না হায়ৱকই, মীখল মায়পাক্ৰবগী পাইম্ অহমখক লৈ : অহানবদা ৱামনগৱশিং, অনীশুবদা নেৱাৱাৱালী অদুনা অহমশুবদা মতিপালপুৰঞ্জি।

গাউ সতগী মীখলদা ৱামনগৱদা অমত্ৰনা মীওঁই অনীনা ডোট লেগি : ৰিপুদমসিৎহ অমদি শক্ৰৱনসিৎহ। মখোয় অনীমক কাপ্তি অমত্ৰনি, মৱম অদুনা কাপ্তি অমগী মৱক্ত ডোট খায়দোক্ৰিথিবনা অৱবা ওঁইখিবনি। অদুনা ঠাকুৰগীসু চপমাৱদা ঠাকুৰ মশেল ডোট খেংখিথিনা কনাদা ডোট পীগদনো অমদি কনাদনা পীৱোইদবনো গ্যান মেন তাখিডে। ঠাকুৰ নংতবশিং অদুনা মখোয়গী জাতি নত্তবা মীওঁই অদুনা ডোট মতৌ কৱন্স পীগদৌৱিবনো অমদি পীৱগা কমদৌবা হায়বা ৱাখলদা লেনয়ে। নুমীং খৰনিগী মত্ৰুনা মীয়ান্না খঙলকই মদুদি ৰিপুদমসিৎহ অমদি শক্ৰৱনসিৎহ অনীমকী

মতম মতমগী ৱাখল

ভোটনা নাথৈৱক্ৰিবা লাইচৎ

তুম্বীং, মহেশা, চিং পাং তুৱেল, খুন্সামিৱাৰিবা, হিংমিৱাৰিবা ময়ামসি উৰগা গাঙবসু তাডে। মাগী মগী ফিৱাল অদুগী মচ অদুমত্ৰ উৰগা গাঙবা ওঁইৱি। মসিনা মণিপূৰ পুন্সী মংখশিল্লক্ৰেদৌৱিবা মপী মপা, খুবু, লম্বুগা ওঁইৱক্ৰেদৌৱিবনি খনবদা খন্-নৈনবা অমত্ৰা লৌহীবা ফাওবা তাবদা গুন্সমবসু য়াওখি। হন্দক চ্চী অনী অসিদা লাইচৎ অসিনা থোকহনত্ৰিবা অৱা অনাশিং, মৰুওঁইবা মশক নাইবা ওবা, মী কয়া, মৰূপ মপাং কয়া হিংখং থংব্ৰনি। ঐখোয় ইকাও কাওখোন্ধৰি। হৌজিক অহমশুবা চেংখং, ঈথক অমা লাকৰিকনি হায়দুনা পানৱি। মহাভাৰতকী শোক্ৰখিবা লান্দা নুমিং তাৱক্ৰগদি লান শোক্ৰখিডে। নুমিদাং ৱাইৱমদা লানশঙা গুইহাক পোথানবগুম ময়াম পোথানবগী ৱানি লাম্দি লৌইদি। নোংঙনবগদি হায়গুম নংত্ৰগা হায়দগী হেমা অকনবা লান মখা শোক্ৰগদৌৱি। কোভিডকী লান লৌইৱে হায়না হৌজিকফাওবগী ওঁইনা লাওথোক্ৰি। অহমশুবা লাছেং অসিনা অকনবা দ্ৰোণ গুৰুগুন্স কনা কনা তুগদৌৱিবা হায়বসু গুন্সি। লান লৌইৱিবা মৱন্স মহাভৰত নংত্ৰগা কলিঙ্গী লানশঙা পোথানবগী লৌইদা লৌইদা তুমিন তুমিমা লৈনখিবা নেঙে। হয়েংগী অনৌবা লাল্লোংগী খৱাৱিবনি। হৌজিক শোক্ৰখিবা গুঁসিগী লাহ্চে অসিদি ৱাখল অমা ইতা তাডে। অহল লম্বা ইহাৰ হায়না হিয়াং তামাৱিওঁদা তুম্বাগী শেন খৌবা হায়দু মানবা ডোটকী গ্ৰহ অপাইবা অমা যৌশিল্লকপসিনা লাল্লোংসি কৱন্স লানবন অমা অমুক ওঁইগদৌৱিবনো খঙদি। লানগী মৰুওঁইবদি লাহ্চে শিনবনি। মৈতৌনা নিংত্ৰা মাৰ্জিবসি লাহ্চে শিনবা শোয়াবিবদগীনি। গুঞ্জিওঁদা মতম অমগী অহল লমন, লাই-গুৰ্শিংদি লাহ্চেং নিংখিনা শিল্লগা লৈজকলকৰি হায়বসি অৰীবা পুৱাৰীগী লাইৱিকশিংদগী খঙবা গুম্বী। লীশাং শিংখা তাৰু মত্ৰা পাঞ্চকপা ঐখোয়না নিংত্ৰা মাৰ্জিবসি লাহ্চে শোয়াবিবনি। ডোটনা ভোটনি লাইচৎনা লাইচৎনি হায়দুনা ৱাৰেপ তাৱক্ৰদা মাঙ্কি। পেশা তিৎদনা ডোট লেপ্ৰবা পেশা লৌদনা ডোট খাদবা গুন্সদি স্বাইদগী অফবনি।

ডোটকী মতাংসি ঐগী ওঁইনদি উদগী তাবমুক পংলি। ডোট নৈনমিংশিনা হায়না অমখক তাখি। কেদ্দিংটে য়ান্না চোংখোন্ধৰিৎ হায়গী লেঙনা লেজবা পাটি অদুনা কাগনি হায়নে। কেদ্দিংটে অমমন্স লীশিং মঙা তৰুক ফংনবদা কাগনি পানৱি। কদায় ফাওবা চুমনা হেংনৱিবা অফনো খঙদে। ওগুং ওঁইৱিওঁ পৱিফা হহ্লক্ৰগা নম্বৱ তিনশিঙুনা ইশা ইথঙা পৱিফাদা খুন্সনা পাউখুমগী নম্বৱ গীজবদুগা মাত্ৰা কেমোম তৌই। ইশানা গীজবা পৱিফাগী নম্বৱসি ফংবা গুন্সে, শোয়গিল্লি। কনাগুন্স অমনা অমুক মী লীশিং তৰা মঙা লৈবদা, লীশিং অহম মৰী ফংনৱগা ডোটতা লীশিং অমা অনী হেহ্লগা কাৱিবসি মায় পাকপা নেঙে। লীশিং তৰা হেনবনা য়াদি। ইকায়নিংগুইনি হায়ৱি। থিৱিওৱা অচুয়া ওঁইজৰসু, প্ৰজিক্ৰেলাদ য়াদি। ডোট ময়াদা গাঙনবা, শাৰবা ৱাৰীসে মঙদা নিংখৌ ওঁইবগুম নুংগুই হায়নে। মঙদা স্বাইদগী নুংগুইবদি পাইবনি। তাইবংদা মীনা পাইবা য়াৱবসু মঙদদি মীনা পাইবা গুম্বী। হৌজিক লাইচৎকা ইয়োরোননা ডোটসু পাংখোকলক্ৰেদৌৱি। স্বাইদগী লুৱিবসি মীওঁইবগী পুঁসিনি। পুন্সিগীদমক ঐখোয় খৰ্জবদা য়ান্না মীপাইনিংগুই ওঁই। ইশানা খণ্ডনা চেৰিশিঙা নত্তনা অতোগা পাইম্ লৈৱে। শিৱু শিৱবা লৈকইগী মথসু তিনবা ফংদনা অমা লৌখিৱগনি। চংবনী, নাং হায়বা হৌজিকী ওঁইনা লৈ। লৈগুন্স লাপাংখোকপা কাঙলোন, চচনা পথা প্ৰা নাৎসু ইনবা তাৰি। অল্লগা লৈতবা, কৰিনো খঙদা পুন্সি অমদা ঐখোয় হিংলি। পুন্সিগীদমক ঐখোয় হিংবা তাই, হিংবনগীদমক ঐখোয় কৰিগুণবা চংনবা অমা ইনবা তাৰি।

- মাখোনমনি ৱোংসাবা

ৱাৰী ককনাউ

শাজৌগী ৱাৰী

অঙাং ওঁইৱিওঁদগীনি ৰা গাঙনবা য়াৱিক্ৰিসি। গুঁসি গুৱাগী ৰা নেঙে। পিশক পিল্লা মৱকম কাই হায়না মথক খোংবশিৎদা মন লৈৱগা লুখমদা খুংপাৰা থাবািবতনা শাজৌগী লুখমসি পাত্ক মতৌই। নোংমসু মপুন শোগাইৱবা মোংপদা লৌৱিবা খোঙাওড়ু কোচি তংলবনিনা ফাজিবনা য়াৱাবদগী উক্ৰ-উক্ৰ লৈৱগা য়েগশিল্লগা পোহৌ পোহৌ লাঙ্কুগা য়ান্না মথায় নুংগুইহতা মাল্লোগী উখোকতেন্দা গাউনা ফনা কুইনা কপখি। কপদা ৱামনবদগী উখোকতেন্দা গাউনা ফনা কুইনা অমুক তুমথখি। মমা না অয়ুক কেইখেল কাখিবদা হহ্লক্ৰগা ইংখনা থাংজিনবীদনা গুইহাক ফমংদা তুমহঞ্জি। চাক লৌৱিগা হৌদেভুনা গীজখি। মচিৎসু য়ান্না ফনবা অঙাং অমা ওঁইনা হৌৱকই। মীনা লাকবসি মহাক্ৰ য়ান্না য়াদে। লমন হেজা খুমনীংবগী ৱাখলসি লৈৱকখি। লাইৱিকসু নীংখিনা তল্ৰেডে, মাৰু লাইৱিক অহহয়বা শেল মজনা থাদবা গুন্সে, অহ্ৰসু মথক্ত লাইৱিত্ত থৰায়সু য়ান্না যাওৰতে। ক্লস ফইইকনা তপ্ৰা মতাদা ক্লসতা মথুন লেজনা গুইহাক ফমনিংদে। পড়া ফাদকগী ওজনা মখোঙ নাশ্যা থাঞ্চলগা না পায়ৱগা লেপনহবা, মখুংতা শাজৌনা তৱা-তৱা নুংগুই ফুন্সু মা পামদে। অদুনা য়াৱিক্ৰি স্কুল চংতনবা কৱৰ তৌই। চংলসু মশা নুংগুইতে, য়াদা অদু লৈ, অদা লৈ হায়না ওজদা হায়জিৱগা ছুটি লৈখোকই। ওজদা হায়জিৱা ৰা লৈৱকবদগী, অৱোকী হেইজিংপোং লৈ হায়না শোয়ানা হায়কবদগী ওজনা “কৰি নৱোকী হেইজিংপোং কায়না”

হায়ৱগা তপ তাই ফুৰিখি। নোংমনা ইপুগী না হৎপা লৈ ছুটি লৌজগে”

হায়কবদগী ওজনা নুমিং চ্চৰা অমা ছুটি থাফিফা ওঁ ফুল্লগী লপান্ত্ৰা নুংশাদ য়াইফৌ ফৌখি। মঙাও থিথ্ৰবা শাজৌনি।

শাজৌনা শেঙলিবা খোঙাওড়ু মমা না অনীৱক স্ত্ৰে, উত্ৰিদা তিৎলগা শুগদবগী শাজৌদা।

“ক্ৰাই ই খোঙাওড়ু লৌখোক্ৰেড, শুৱীগে”

“য়ানি মোংতৈ”

“কুফং কাংখ